

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/136/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201776
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420201776.1

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci maloletých detí C., bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, za účasti rodičov, matky O., a otca O.Q. t. č. XXX XX L. Q. XX, o návrhu starej matky, N.. XX. XXXX, bytom L. XXX/XX, XXX XX A. K., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a.**
- II. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, stará matka maloletých detí, sa dňa 07. 10. 2020 dostavila na Okresný súd Kežmarok za účelom spísania návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti. Poverený zamestnanec súdu dňa 07. 10. 2020 spísal do zápisnice návrh, ktorým navrhovateľka žiadala, aby súd zveril maloleté deti C., obaja bytom u otca, do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov maloletých detí aby zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na každé maloleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že maloleté deti boli na základe rozsudku Okresného súdu Kežmarok zverené do osobnej starostlivosti otca, nakoľko Okresný súd Kežmarok rozsudkom zo dňa 22. 05. 2018, č. k. 3P/31/2018 - 24 zmenil rozsudok OS Kežmarok č. k. 5P/122/2017 -27 zo dňa 07. 11. 2017, na základe ktorého boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky N. A..

Ďalej uviedla, že v nedeľu večer 04. 10. 2020 ju telefonicky kontaktoval otec maloletých detí so žiadosťou, či môže prísť po maloleté deti, nakoľko on nafúkal viac ako 1promile, bol zadržaný políciou a umiestnený v cele predbežného zadržania. Deti boli následne po zásahu kurately umiestnené v Centre pre deti a rodiny v L. O.. Otcovi v ten večer oznámila, že si vybaví auto a príde po maloleté deti. V pondelok ráno, dňa 05. 10. 2020 sa navrhovateľka kontaktovala s Mestským úradom, ktorým oboznámila situáciu a tento ju následne kontaktoval s Centrom pre deti a rodiny v Liptovskej Porúbke. Centrum ju informovalo, že si môže prísť po deti. Ešte v ten deň šla do Centra pre deti a rodiny v Liptovskej Porúbke, maloleté deti jej boli odovzdané do jej starostlivosti a od 05. 10. 2020 sú obe maloleté deti v jej osobnej starostlivosti. Maloletý K. je žiakom internátnej ZŠ v B. a maloleté C. navštevuje ZŠ v C.. Obe základné školy sú v okrese L. M.. Maloleté deti jej uviedli, že s otcom majú dobrý vzťah, sú s nim radi, vie sa o nich postarať. Keď si vypije, chcú ísť k navrhovateľke. V súčasnej dobe podľa tvrdenia maloletých detí, otec požíva alkohol každý deň, a to spoločne so svojou priateľkou. Pod jeho vplyvom je agresívny, nemá dobrú povahu. V minulosti bol pre to už trestne stíhaný. Alkohol požil, hoci vedel, že mal. syna musí odviezť do internátnej školy. Otec je zamestnaný, pracuje na stavbách, jeho príjem nepoznala. Adresu, kde sa zdržiava matka maloletých detí uviesť nevedela a súdom určené výživné matka maloletých platí sporadicky. Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti E. v Kežmarku ako šička s priemerným

mesačným príjmom 600 eur. Je zdravá, žije spoločne s manželom v rodinnom dome, kde by mali maloleté deti vhodné podmienky pre svoj ďalší vývoj a vývin. Maloleté deti už v minulosti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti, keď otec maloletých pracoval v zahraničí. Po návrate domov otec maloleté deti získal späť do osobnej starostlivosti. Dňa 06. 10. 2020 bol otec maloletých detí prepustený z cely predbežného zadržania a hneď ju telefonicky kontaktoval, že si chce po deti prísť a zobrať ich naspäť k sebe domov do svojej starostlivosti. Pokiaľ ide o matku maloletých detí, táto sa o ne vôbec nezaujíma, nekontaktuje ich.

Na základe vyššie uvedeného mala za to, že je v záujme maloletých detí dočasne ich zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhovateľka mala za to, že nariadenie neodkladného opatrenia je momentálne jediným spôsobom úpravy pomerov. Preto žiadala, aby súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v celom rozsahu.

4. Podľa rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č. k. 3P/31/2018 - 24 zo dňa 22. 05. 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Kežmarok zo dňa 05. 06. 2018 a 02. 10. 2018, súd zmenil rozsudok Okresného súdu Kežmarok, č. k. 5P/122/2017 - 27 zo dňa 07. 11. 2017, právoplatného dňa 22. 12. 2017, na základe ktorého boli maloleté deti C. zverení do náhradnej osobnej starostlivosti N.ak, že maloletý K. sa zveruje do osobnej starostlivosti otca O., ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, počnúc mesiacom január 2018 a ďalej sa mení tak, že maloletá C. sa zveruje do osobnej starostlivosti otca O. ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, počnúc mesiacom máj 2018. Súd zaviazal matku maloletých detí O. nar. XX. XX. XXXX, prispievať na výživu maloletého K. sumu 50 eur a na výživu maloletej C. sumou 50 eur, spolu na oboch 100 eur, vždy do 20 dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí počnúc mesiacom máj 2018. Žiaden z účastníkov nemal právo na náhradu trov konania.

5. Súd dotazoval Okresný súd Liptovský Mikuláš a telefonicky požiadal o správu vo veci obvineného O.. Na základe tejto telefonickej žiadosti bol dňa 13. 10. 2020 zaslaný trestný rozkaz. Trestným rozkazom sp. zn. 0T/61/2020 bol obvinený O. Q. odsúdený podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. I, § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd určil skúšobnú dobu na 14 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona mu súd uložil trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 5 rokov a 7 mesiacov. Podľa § 60 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest prepadnutia veci - osobného motorového vozidla zn. A., červenej farby, r. v. XXXX, ev. č. C., VIN: Z.. Zároveň bolo súdu oznámené, že O. Q. bol prepustený z cely predbežného zadržania.

6. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

11. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

12. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

13. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby ten, kto ho navrhuje, osvedčil dôvodnosť nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana neodkladným opatrením, naliehavosť ochrany, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, primeranosť a nevyhnutnosť ochrany neodkladným opatrením. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie, absentuje predovšetkým bezodkladnosť úpravy pomerov účastníkov.

14. Neodkladné opatrenie je inštitútom, ktoré má dočasný charakter a má trvať len nevyhnutný čas, kým nebude rozhodnuté vo veci samej.

15. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z listinných dôkazov k nemu pripojených ako aj zo súdom zabezpečených dôkazov aktuálne nevyplýva, že rodičia, konkrétne otec, ktorému boli maloleté deti na základe rozhodnutia súdu zverené do osobnej starostlivosti, toho času nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Otec maloletých detí bol zadržaný a umiestnený v cele predbežného zadržania, avšak už dňa 06. 10. 2020 bol z CPZ prepustený a teda v deň spisania návrhu na súde, t. j. dňa 07. 10. 2020 bol už na slobode. Teda rodič, ktorému boli deti súdnym rozhodnutím zverené do osobnej starostlivosti, môže v súčasnej dobe starostlivosť o maloleté deti osobne zabezpečovať. Zároveň mal súd za preukázané, že obe maloleté deti navštevujú základné školy v okrese L. M., mimo trvalého bydliska navrhovateľky. Taktiež otec maloletých detí hneď po prepustení, dňa 06. 10. 2020 telefonicky kontaktoval navrhovateľku, pričom jej oznámil, že si chce prísť po deti a vziať naspäť k sebe. Teda primárny dôvod, pre ktorý navrhovateľka žiadala neodkladným opatrením o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, pominul.

16. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút, ktorý slúži v prípade kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti, pričom v tomto prípade táto podmienka aktuálne splnená nebola, keďže otec osobnú starostlivosť zabezpečovať môže. Vzhľadom k tomu, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení rozhoduje požiadavka rýchlosti na požiadavkou zistení skutkových okolností, súd tak nevykonal potrebné dokazovanie.

17. Súd nemal osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania z dôvodu zabránenia vzniku nezvratného stavu a bezprostrednej ujmy u maloletých detí, preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si účastníci náhradu trov konania neuplatnili a napokon im v konaní ani žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.